

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 orone.

Pe șase luni 16 or. — Pe trei luni 8 or.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefracate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

„Aum est necessarium”

Viforنيا sângelui sbiciuit de patima, pornirea viforioasă a neamurilor după viața nerecătă în obiceiurile convențiilor celor puternici, a prielii în sufletul omului o «haotică varietate» de idei și sentimente, de doruri și îndemnuri, de poftă și voine, care amenință să-l distragă, să-l împrăștie, să-l pulverizeze. Legăturile cu marile adevăruri ale vieții, cu adevărurile venice slabesc și cu zi, îndoiala se furioasă în oase, spaima și groaza se înstăpânesc asupra individului. Și omul orfan de ființă, se muncăște din greu să-și târde viața pe drumurile încălțate.

Unum est necessarium! Un singur lucru e de trebuință: Nădejdea. Nădejdea în veșnicia adevărului și în biruința binelui. Ea e munca mistică a minții asupra arătărilor din lume dornică să le cunoască și simțeașă în marea lumină a vieții, ea însemnează «creștina rândălia, supunere la înțelepciune».

Nădejdea luminează căile gândului, îmbie voiniți razim și sentimentului farme. Ea adună sufletul cu chemări tainice, îl măntuie din vârtejurile de pierzare, îl pune în atingere cu faptul lumii, cu viața adevărată, ne deschide ochii ca să primim veșnicia în fața și direcționează toate îndemnulurile pe un singur drum, cătră ideal.

Sub vraja nădejii încetăză haotică varietate și încrușțare nebună care apropie sufletul de țămpire, de ruina, de moarte.

Și omul trebuie să aibe o nădejde. Dar ea nu măntuie numai sufletul singuraticului, ci și sufletul multimii.

Plăzmuște unitate de vederi, de simfiri și de voine. Și unde-i unitatea ceașta, se deschide drum nou pentru slujirea legii sfinte și moralul se înălțază. Aceasta-i forța de căpetenie, căci lumea nu se dăruștește de puterea materială, ci de cea morală.

Și noi avem cea mai mare trebuință de unitate. Avem trebuința ca să piară nevolnicia minții străme și a palmel mărunte, să piară a «pizmet răutate», care ne-a prăpădit în alătea rânduri norocul.

Lipsa nădejii e lipsa unității iar lipsa unității apropie norocul de orag și cheamă rășunarea lui lehovna. Căci Dumnezeu cătră pe frații cari se cătră între olaltă și-și pedepșesc cu multime de rele.

Solidaritatea e creștina rândălia și supunere la înțelepciune, iar drepti rășplăta Dumnezeu măntuirii înălță rastul celor înfrății prin dragoste, dela întunerec la lumină.

Proclamația slavilor de sud. Consiliul național sudslav a fiut în Zagreb, în 191. c., după amezia o ședință, în care s'a primit proclamația cătră toate popoarele sudslavice. Proclamația stăruște, ca pe temeiul dreptului de dispunere al popoarelor asupra sorții lor, să se inițieze fără amănare statul național sudslav independent pe teritoriul locuit de sloveni, croați și sârbi, fără privire la hotarele de stat sau de provincie.

Consiliul național ține că manifestul imperial nu este îndestulător. Consiliul are pretensiuni și asupra orașului Fiume, italienii însă cer pentru orașul cu port de mare drepturi separate, fiind «corpus separatum», și nu se învoesc ca Fiume să aparțină statului nou creat sau al sudslavilor.

Retragerea guvernului Wekerle

Orașul Fiume ocupat cu forța de un regiment croat. — Nou guvern ungar alcătuit din toate partidele.

Din Budapeșta se anunță în 23 l. c. în vreme ce vorbă în cameră deputatul Aladár Balla, a intrat în sală contele M. hail Károlyi și a predat lui Balla o telegramă să o citească parlamentului. Telegrama spune, că regimentul de infanterie nr. 79, un regiment croat, a pătruns demineața la 9 ore în casarma de honvezi din Fiume, a desarmat pe honvezi și a ocupat orașul. Conducătorul parchetului este arestat, prisionierii din femeii sânt liberați, ear poliția orașului după o scurtă și aspră luptă este biruită. Gara a fost ocupată, șinele înlăturate. Guvernul Jekellahussy a cerut telefonic ajutor militar.

Citirea acestei telegramme a fost primită cu strigăte șogmoțoase de indignare. Președintele suspendază ședința.

După deschiderea, ministrul preșident Wekerle, într-o cuvântare mai lungă, declară: Situația de acum cere unirea tuturor puterilor naționale. De aceea cabinetul său se retrage și propune Maiesității Sale formarea unui guvern, care să cuprindă în sine toate partidele camerei, precum și grupurile politice în afară de parlament. (Aprobare la partidul Károlyi). Părerea noastră este, că aceia cari până astăzi au fost contrari largirii dreptului electoral, acum să-i aducă sprijinul lor. Datoria noastră cea mai grabnică este încheierea păcii, asigurarea granițelor țării și revocarea în patrie a tuturor soldaților aflațori afară din țară.

După cuvântarea lui Wekerle, ziaristi opoziționali fac intreruperi, cerând libertatea presei și încetarea cenzurii.

Un comunicat din Budapeșta, din 24 l. c., spune, că s'a restabilit deplin ordinea în Fiume. Trupe ungare au intrat în oraș și au respins cu totul pe rășcuțați. Astfel revolta croată n'a reușit.

S'a retras și Burian. Maiesțatea Sa Monarhul a primit demisiunea ministrului de externe, a contelei Burian, și a numit în locul său pe contele Juliu Andrassy.

Convorbiri religioase cu poporul

Domnul ridicat pe cei surpați, Domnul lăbește pe cei drepti, Domnul păzește nemericii, Psalm 145, v. 8.

Rășboitul nimicșteș nu numai partidele pămăntescă a omului, dar aduce schimbări și în felul de a gândi și a crede.

Când s'a început încăerarea cea mare, ce pare a se apropia de sfârșit, fior rece, sau cum zice Evangelia, «săbie a trecut» prin inima noastră a tuturor. Fiorul ne-a făcut apoi mai creștini, de cum eram înainte vreme.

În cursul rășboitului au pătruns în popor multe idei ireligioase cu putere distructivă. A le combăte e datoria noastră, a clerului; pentrucă prevăd că chestia religioasă va ridica după rășboi mari valuri, încep deci cu convorbirile acestea religioase, care din când în când le voi continua. Va fi bine să avem literatură religioasă cristizată, când chestia va fi deplin actuală. Convorbirile se pot citi și espiera poporului, cum fac și eu.

FOIȘOARA

Gace

Cad franzele de toamnă 'ngălbenite. Și peste noi se lasă sfânta pace. Sub seutul alb al ternii noi sosite În somnul ei adăine natura zace...

Doar numai moartea merge să cocosăz Din rândul celor multți fără de nume, Cătră luptă pentru legea strămoșască, Și pentru că să pândă pace 'n lume.

Ioan Berghia.

Bătălia de pe Mestecăniș

— Amintiri din rășboi —

Din toate luptele ce s'au dat în munți, cea de pe piscul Mestecăniș, în Bucovina, a fost cea mai înverșunată și mai sălbatică.

A fiut puțin, dar a întrecut în jertfe de vieți omenești lupte care au fiut săp-tămâni.

În dimineața unei zile de August, de pe toate vălănele din fața noastră încep să curgă lovituri rare, intreruperi de salve de baterii, în vreme ce pe deasupra virau

avioanele de regulare a tragerii. Un început de mare luptă modernă, după care urmează poporul de șapnele și obuze de toate calibre.

Trăsnetele aerului n'au dorobărit nici odată așa de crunt un copac, cum au dorobărit obuzele mașinilor infernale o pădure mândră de brazi scuroși. Dintr-o lovitură se vedeau căzând 5—6 trunchiuri tăiate dela jumătate, despicate în două de sus până jos, ori scoase din rădăcină și aruncate departe.

Izbiturile ghiulelelor și trântirile artileriei unii peste alții aduceau moartea oricărui viețuitor, care s'ar fi adăpostit sub această vijelie a iadului, făcut de mâna omului mai grozav de cum l-a putut închipui mintea lui.

Focul aruncat învălăue piscul, dealul întreg și dincolo de el în spatele frontului nostru, acoperind cu un fum gros toate cătrile, pe unde ni-r am fi putut veni vre-un ajutor delai ai noștri.

După câteva ore creastă movilei se descopere; bombardamentul încetază. Școaduna nu mai există, ear pământul e scoromnit adine și aruncat peste trunchiurile căzute. Căci mai putea crede că, în această ciocotire de pământ fărâmiat, și fi mai rămas de strași al poziții venimului din sol-

dați cari avuseră ordin să o apere? În primul rând n'ai mai crezut-o dușmanul.

Focul artileriei lui începe să se lungășcă spre spatele fostelor noastre adăposturi; curgea pe pantă în jos cum curg torentele care inundă câmpiile și târăsc tohul la vale. Înapoia lui valuri dese de oameni veniau să culegă roadele și să calce peste trupurile alor noștri. Dar asta nu se putea!

Din pământ au răsărit la loc viteji noștri, cari n'au vrut să se lase țărâți în brațe de marea de foc. Unii înănad în brațe câte un copac, pe care soarta îl hărăzise să dea măturie vremilor viitoare, că acolo a fost odată o pădure sculoară, alții strecurându-se printre obuze în gropile lor adânci, mulți fiind jiniții locului de vreun buștean, de sub care nu-și mai puteau scoate picioarele sdrumăcite; toți își îndreapă aimele spre hoarda, care înainta îmbătăbit de bucuria măcelului. Mitrălele se scutură din țărână, toacă și seceră din nou.

Un prim val cade. Altul trece peste cadavre și lungște podul de leșuri. De departe, de jos, se văd alergând companii peste companii în ajutor. Artileria noastră le trăsnește în plin.

Un moment e liniște pe creastă; în

față și în spatele dealului fumegă și trăsnește; în față focurile artileriei noastre cad fără încetare, în spate focurile artileriei lor. De sus se văd cum ies flăcările și cum curd cum șuera prin văzduh ghiulele. Batalioanele de muscali din fața, care îndrăneau să iasă de prin viroage, erau trântite pe loc; ce mai rămănea din ele, se împărgia ca fumul dus de vijelie.

Nu reușiră. Necazul nesuccesului, al pierderilor și al neputinței fac să răsune mai departe și mai cu furie buzdiumul mașinelor morții, tot mai regulat, tot mai în vau, căutând când bateriile noastre, când posturile de comandament. N'au mai avut curajul să pornească din nou la atac; bombardamentul se rărește și încet, încet se întinde liniștea.

Dar cătră sereșă, danțul morții căntec. Creasta muntelui se aprinse. Cu re-ște se întuneca lumea soarelui, cu atât părea mai vie lumina de pe dealul aprins, din care săriau scântei mai mari de flurule colorii. De două ori a pornit la atac poporul mescălesc, dar de două ori a fost prăvălit la vale. Și măcelul acesta durează până târziu cătră miezul nopții.

După această rezistență supraomenească, trupele noastre de pe pisc nu mai puteau fi lășate în bătaia tot mai precisă

Atunci a fost, că au deschis uşile bisericilor şi cei ce în toată viaţa lor nu şi-au adus aminte de Dumnezeu, rugându-se şi ei înaintea altarlui şi zicând: «Doamne, Doamne!» Se părea în adevăr atunci, că răboiul dă puternice rădăcini credinţei în Dumnezeu.

Înelătoare părere! Creştinii de ocazie, să zic aşa celor ce numai de frică în la lege, văzând că răboiul n'a încetat, ba merge înainte şi îngheite tot mai multe vieţi, văzând că rugăciunea lor nu prinde, — s'au descurtat et au revenit la obiceiul lor, de a nu mai umbra la biserică, de a nu se mai ruga. Şi-au zis: «Rugăciunea e deşertăciune. Prinşi în vârtejul răboiului tot atâtă scăpare au, de se roagă, ori de nu se roagă!»

Asfel răceala faţă de Dumnezeu şi-a luat la ei cursul avut înainte de răboi. Şi nu numai creştinii de ocazie au rămas reci, ci răceala lor s'a lipit şi de cei ce până azi nu sufereau de bună necredinţă. Chiar partea cea mai sănătoasă a poporului, — ţărani, — chiar ei au început a se molipsi.

Nu de mult am avut ocazie a convorbi cu un fecior de ţaran, ostaz întors dela răboi; va să zică persoana care a luat parte la lupte şi cunoaşte bine primejdiile prin care trece răboiului. Îi ştusem de acasă bun creştin şi îl întăpim cu vorbele: «Bine că te-a adus Dumnezeu acasă!» Va veţi mira, aflând răspunsul ce mi l-a dat la întăpinarea creştină. Iată ce mi-a răspuns: «Nu Dumnezeu, părinte ci doftorii m'au scăpat dela moarte!» Şi fără a da răgaz la alte vorbe, prinde a-şi povesti viaţa din tabără: «Şi-a pradat piciorale, braţul; ba nişte granerul i-au mutilat şi strivit cu totului corpul. Nu i-au fost scutate nici părţile din lăuntru. Întreg lăuntru său a fost rău sdruncinat. Ajuns în spitale, doftorii au făcut minunea, că i-au operat măruntăiele, i-au întregit carnea şi pelea feţei cu altă carne vie şi proaspătă din alte părţi ale trupului său, apoi i-au pus piciorale măreştire, braţ, şi incheie: «Iată-mă, om aproape cum am fost înainte de bataie!»

V'am adus cazul ostaşului, fiindcă cum zice, în zilele noastre şi alţi mulţi judecă şi cugeţă aşa. «Ma tem, că poate şi unii din voi împărtăşesc vederile nelegiuitilor, cari în, că nu Dumnezeu vindecă, ci doftorii. Oraul ce tot mai mare curs l'ia face în popor: «Medicali curare m'a scos dela moarte» şi «Cătarul şi cătarul am să-i mulţămesc, că mă ajută în viaţă», —

cu drept cuvânt ne întăreşte în preafusul, că oamenii îşi uită uşor de Dumnezeu, şi totă nădejdea vieţii şi-o întemeiază pe incuşinţa persoanelor lumeste. Dau şi eu, cu toată tăria o spun, dau toată cinstea măreştirei doftoreşti şi pe tot sufletul îl îndemn a se căuta în orice boală a sa cu doftorii, fie şi mică, penitrucă, da, doftorii multă lume scot din gura morţii ce ne pândeste la capătul parului. Nu vreau însă, ca în faţa doftorilor pământieşti să uităm pe doftorul cel mare, care e Dumnezeu; de aceea ridic cuvântul meu aci în faţa voastră, ridic cuvânt ce să vă arăt adevărul cel mare ce se cuprinde în cuvintele psalmistului: «Domnul ridică pe cei surpaţi, Domnul iubeste pe cei drepti, Domnul păzeşte nemernicii» (Ps. 145, 8); ridic cuvânt ce să ridic şi privilegiile voastre din nou spre Cel dela care vine toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit, ca astfel să vă întăresc în credinţa străbună, rămasă nouă moştenire dela înaintaşii noştri trecuţi de pe aceste plaiuri.

Deci să luaţi aminte şi să nu fiţi străni darului ce izvoareşte din cuvintele mele, cuprinzătoare de cea mai înaltă şi curată filozofie — credinţa, care o numim şi înlepleciunea vieţii!

Rămân la ostaş, căci cu mult mai bine puteţi urmări cele ce vă spun, decât le leg de cazul acesta.

Ostaşul, vădit surprins de efectul ce vorbele sale au avut asupra mea, îmi stă uluit în faţa şi aştepta ore-cum lămurii dela mine. Îl şi pun întrebarea: «Spune-mi, fiule, din ce ai cunoscut tu, că pe tine doftorii şi nu Dumnezeu te-a vindecat? Vezi eu nu crezi! Dumereşte-mă!»

S'a încurcat puţin, ca omul ce se prinde în laş şi vrea să iasă teafăr din încurcătură. S'a recules însă şi după puţină cugeterie îmi răspunde: «Prea mă ispiteşti, părinte, cu întrebarea adăncă ce mi-o pui! Nu mă dau totuşi în lături; vrei aila dela mine ceea ce doreşti. La credinţa, că doftorii m'au vindecat şi nu Dumnezeu, fără încunjur mărturisesc, am ajuns aşa, că din câte lupte grele am avut, în nici una n'a fost cu mine Dumnezeu. De eră cu mine, trebuia să mă aperc de gloante şi de rane, ori dacă nu m'a apărat, îndată după rănire trebuia să-şi puna mâna pe mine, să curteze ranele, cum doftorii le-au curăţit, şi să-mi pună părţi sănătoase în locul celor stricate de şrapnele, cum mi-au pus doftorii; cu un cuvânt trebuia să mă vindec, cum m'au vin-

decat doftorii. N'a venit la mine Dumnezeu, nu m'a vindecat; prin urmare cei ce m'au vindecat sânt binefăcătorii mei!»

E oare îndestulilor răspunsul ostaşului? Se poate primi fără contradicţie?... Înşi va puteţi răsturna dovezile aşezate pe temelie de nisip, în zile ce va veţi da bine seamă, că ce vrea să zică ostaşul. El îşi închipuieşte pe Dumnezeu, ca un fel de persoană lumescă, care ia parte la toate întâmplările omeneşti şi dirige oamenii, cum se dirig păpuşile. Oare aşa să fie Dumnezeu? E slugă, e supus nouă? Trebuie să înţelegete de toate dorinţele noastre?

Fiind Dumnezeu slugă nouă, iată ce s'er întâmplă: Voinţa şi persoana ar trebui să şi-o împartă în mii şi milioane de părţi, căci milioane de oameni vin cu miliarde de cereri, minut de minut, către Dumnezeu. Unul vrea mărire, altul frumseţe, al treilea bogăţie, al patrulea desmerdări; unul e la un capăt al lumii, altul la celălalt capăt. Dumnezeu necontenit ar trebui să împlinescă cereri peste cereri. Şi nici n'ar fi greu a împlini cererile, dacă ele nu s'er încruşci. Cele mai multe cereri însă se contrazic. Ostaşul nostru de pildă a cerut, ca Dumnezeu să vină la dânsul, ear pe contrarul, căruia dânsul i-a cauzat ranele mortale, să-l lase în agonie, să moară şi să nu-i stea nici când împotriva. Contrarul, la rândul său, de bună seamă a avut aceeaşi cerere faţă de contrar; penitrucă dacă de ambe părţile se ridică din nou, nici o oaste nu poate învinge, prin urmare nici răboiul nu se poate sfârşi. Pe care parte să stea Dumnezeu? Şi unii, şi alţii cer ajutorul pentru ei, şi contra duşmanilor!

Căţi furi şi spărgători nu au în gură pe Dumnezeu, ear în mâni ferul cu care stâng vieţile nevinovate!... Numai păgânii vechi aveau zeii lor, cari se grupau, după cum se grupează astăzi taberele contrare. Gruparea aceasta a adus însă mai mult rău, decât bine în lume. Păgânii au înţeles deşertăciunea credinţei lor, au părăsit idolii cu patimi omeneşti şi s'au întors la credinţa unui singur Dumnezeu, predicat de patriarhi, proci şi pe urmă de însuşi Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Dumnezeul acesta nu mai e fiinţa cea cu însuşiri omeneşti, cum au fost idolii formaţi din argint şi aur, ci e Dumnezeu totuşi care se cade pe scaunul mării, încunjurat de cetele Heruvimurilor şi Serafimilor şi preamărit în cântările lor, cari necontenit li strigă:

«Sfânt, sfânt e Domnul Savaot, plin este cerul şi pământul de mărire la Lui.»

Un aşă Dumnezeu a cunoscut Moise prorocul, când graul Domnului cădă dânsul aşa ni-l redă: «Nu vei putea vedea faţa mea, că nu va vedea-o omul faţa mea şi să fie viu...» (Esire 33, 20-23). Şi evanghelistul aşă Dumnezeu cunoaşte când zice: «Pre Dumnezeu nimeni nu l-a văzut nici odinioară (Ioan 1, 18).»

E firesc, că Dumnezeu să fie fiinţă prea înaltă, care tronază în cerul măriei, penitrucă numai aşă poate stă mai pe sus de veleităţii omeneşti şi poate ţine câmpăna dreptăţii în mâinile neprihănite şi numai aşă poate fi înţita cea mai înaltă, idealul vieţii omeneşti. Un Dumnezeu, care continuu se mestecă printre oameni şi continuu dirige după pofta unora ori altora, nu mai e Dumnezeu. De un aşă ideal stă departe şi filozofia omenească, căci nici mintea nu poate fi îndestulată, când nu şi-are idealul desăvârşirei, şi nici în un fel nu şi-l poate închipui.

Mintea va să zică ne spune, că Dumnezeu trebuie să fie o fiinţă de tot înaltă, care în afară de legătura sufletescă, nu are nimic cu noi. Îndată ce Dumnezeu nu ar avea viaţa mai pesus de a noastră, nu ne-ar putea linişti şi multămi sufleteste, nu ni-ar putea fi Dumnezeu.

Sânt, adevărat, între noi filozofi, cari nu-şi bat capul cu înălţimile, a caror judecată nu se ridică mai pesus dela vederea ochilor trupesti. Acestia nu se îndeletnesc cu nici un fel d'întrebare ce trece preste viaţa lor de toate zilele. Puteţi ear găci cine sânt aceştia? Din şirul filozofilor acestora, numiţi şi filozofi materialisti, se recitruază toţi făcătorii de rele, — anarhistii, comuniştii, ori cum li se mai dă. Neavând viaţa lor înţită mai înaltă, mustrare conştiinţei căută a o amori, înfănt în apele tuturor plăcerilor ce le dictază poftele, caci poftelor, dacă li se da curs liber, — roesc din om mai altfel, cum ies primăvara roii din stupul beate hrăni. În astfel de ape înoată de un timp încoace bietul ostaş din vorbă, şi de aceea s'a fost depărtat de idealul vieţii, de Dumnezeu.

Voi însă, iubitorii! to-mai fiindcă înţei la cinste şi la purtări alese, care singure înaltă pe ori care om, să nu intraţi în apele acestea, ca să nu intraţi în lupta cu propria voastră conştiinţă, care de bună seamă V'ar mustră, dacă aţi părăsi cumva idealul creştin, care e Dumnezeu creştinilor, descript nouă prin Domnul Isus Hristos...

Germania către Wilson.

După lungi sfături, Germania s'a decis să se acomodeze împrejurării şi să trimită lui Wilson un răspuns, care nu poate fi învinuit de lipsa cumpătării. Nota germană, datată din Berlin 20 Octombrie 1918 şi semnată de secretarul de stat al afacerilor străine *Solf*, împlinesc partea cea mai mare a dorinţelor prezidentului Wilson. Prin urmare, din parte germană nu se face imposibilă continuarea tratativelor începute prin ofertul nostru de pace. Se speră, că răspunsul Germaniei va avea bun efect şi în America.

O nouă notă a prezidentului Wilson către Germania

În răspunsul din 23 Octombrie 1918 al departamentului de externe din Washington, secretarul de stat Lansing, în numele Prezidentului Wilson, zice că Statele Unite pot să facă propunere aliaţilor, şi numai pentru un armistitiu, prin care să se facă imposibilă reluarea ostilităţilor din partea Germaniei.

Este clar, — spune nota americană, — că autorităţile militare ger-

şi mai violentă a tunurilor duşmane. S'a dat ordin să se adopostească înapoi dealul.

Unul câte unul s'a lăsat să alunece pe panta prăpăstioasă până la câteva zeci de metri, unde s'au oprit acicţă de tufişuri, sprinzi şi de trunchiuri căzute, ori pironii de stânci, străşind de doarta răsunătoare de stănci, au pretrecut toţi asupra asta grăvoasă tulpilă. Glasuri tainice din pământul strămoşesc, sângele camarazilor amestecat cu ţărâna frământată de o comedă nămănt uriaş, au vrăjbit sufletele erolilor şi au înfăntit trupurile lor obosite şi nu le-au lăsat să alunece mai departe. E simbolul cel mai sublim al apărării pământului patriei de un neam, care nu vrea să moară aiurea, dacă îl este scris să moară.

A doua zi de dimineaţă, pe creastă se găseau trupe prospere rusce. Inviatori de soarele dimineţii, soldaţii noştri, uitând orice oboselă, porneau fără noştre la contraatac. Acum e rândul artileriei noastre să arunce focul între duşmani, şi de unul rourează de sângele lătelor străine. Tipetele celor cari ştiu să cânte triumful maşinelor, dar cari nu pot înfrunta luptă dreaptă, egală, umpleau văzduhul. Intr'o oră creasta fu curşită şi rândurile soldaţilor noştri se strănsă înapoi obuzelor, care goniau

din urma trupa îngrozită. Poziţia fu recucerită.

După două ore de zăpăceală a duşmanului, tragedia se începe. De 5 ori în cursul zilei, creasta a fost cădat în mâniele noastre, când într'ale ore. Doi comandanţi de batalion cad răniţi; însuş comandantul regimentului e stins de o schibă, dar nu-şi părăseşte tovarăşii de luptă.

Comandantul bateriei de munte, care venise personal cu 2 tunuri, la câteva sute de metri în spatele liniei, spre a izbi mai în plin pe cei ce încercau să urce creasta, este rănit grav şi părăseşte cu lacrimi în ochi pe tunarii săi. Căd ofiţeri şi soldaţi; nimeni nu suflă un cuvânt şi nu soaveşte. Ear de venise prin porunca nestrămutată a comandantului diviziei, care intrupează în acest ceas porunca cea mare a patriei de a ne apăra pământul, vine porunca să nu părăsim poziţia. Şi n'am părăsit-o.

Dela miezul nopţii am fost stăpâni pe toată creasta, şi n'am mai coborât de ea. Până la ziua atacurilor desperate ale duşmanului nu ni-au dat răgaz. Ear dimineaţa soarele ni-a arătat costele şi văile din faţa pline de cadavre muscăleşti; nici o mişcare, nici o viaţă. O săptămână întregă am avut pusul în faţă.

Astăzi Mestecănişul e gol, despoiat

de pădurea sa verde de biad, acoperită de trunchiuri de copaci sfărâmaţi şi de spărturi de obuze.

Aşa cum e curiut, Mestecănişul va cânta de aici înainte, sinistru, cântecul de moarte al duşmanilor, cari au cutesit să intre în valea Bistriţei. V. N.

Sonet

Ne-am întâlnit, — nu ce odinioară!
N'ai stat cu mine'n drum de-o vorbă bună.
Ori nu mai vrei s'ascuţi, ce vrea să-ţi spună
Un maritor, ce'n lumea lui te adoară?

Te ai dus nepăsător, fără ruşă,
Pe lângă cei ce te-a cântat regină
În prăbiegia lui de sbucium plină.
Cum te-ai schimbat de eri pe azi, copilă!

De ce ai aprins dăruiele 'ngropate,
Când nu mai am de mult eu sârbătoarea,
Şacum, acum, şi ceasul morţii bate?

Azi te văd, că tu eşti încă'n flăcare.
Eu, obosit de atâtea ani în spate,
Mi-aştepţ s'apună cel din urmă soare.

Ioan Berghia.

comune au să se supună voinei poporului german, și că puterea regelui Prusiei de a controla politica imperială este încă negoduită, și că militarismul hotărâtor se găsește tot în mâinile aceluia, cari au fost până acum domni în Germania. Popoarele lumii nu pot avea nici o încredere în vorbele oamenilor, cari au stăpânit până acum asupra politicii germane. Guvernul american declară, că nu poate intra în tratative de pace, decât numai cu reprezentanții poporului german, și nu cu stăpânii militari, nici cu autocefala monarhia de acum a Germaniei.

Nationalitățile și contele Mihail Károlyi. Despre constituirea contelui Károlyi cu rutenii slovaci se vestesc următoarele: Conducătorii partidului național slovacesc au declarat contelui Mihail Károlyi, că din partea lor este exclusă orice acțiune în interesul alături slovacilor la democrații și social-democrații ungare. Poziția lui Károlyi nu este simpatică slovacilor și ei n'au încredere într'însa.

Independența Ungariei. Maiestea Sa a aprobat propunerile cabinetului Wekerle privitoare la independența Ungariei, atât cu raport la afacerile externe, cât și la armata ungară, precum și la toate chestiunile economice ale țării.

Camera ungară
Declarația slovacilor. — Alte ședințe.

Ședința din 19 I. c. Deputatul Ferdinand Juriga a citit în ședința aceasta declarația „consiliului național slovac”. Declarația părțile principale ale acesteia sunt: a românilor și cere: dreptul de a dispune de țineși, crearea unei comunități de stat deosebit pe teritoriul propriu, apărarea intereselor nației slovace prin reprezentanți săi în congresul de pace.

Din vorbirea deputatului Juriga publicăm, după ziarlele budapestane, următoarele:

Răsbolul are două aripi: democrația și dreptul popoarelor de-a dispune de sineși. Aceste două puteri, una fără alta, nu sânt complete și nu se pot închipui. Fără dreptul de a dispune de sineși nu există democrație. Noul spirit va face rânduială în lume. Vorbitorul citează un vers în limba slovacă, și protestează ca față de dânsul să se folosească în cameră, chiar și din partea ministerelor, în ton atât de agresiv, cum s'a întâmplat în ședința de ieri. Aceasta nu poate duce la bunăînțelegere acum, când ne apropiem de pace. Sistemele vechi a fost un sistem al silurii. Acum scopul final este fericierea omeniului întreg. Wekerle a vorbit — zice Juriga — întocmai cum vorbește un glasul bătrân cătră copil. Durere, durorul maghiar, buze de inimă și ușor crezător, poate să fie înșelat și mai departe. Acum i se vorbește de uniune personală. Eu am crescut între maghiari, și nu voesc să mă certăz înțre ei și între slovaci: avem trebuință unui alt fel. Nu aprob tonul, cu care s'a primit ieri în cameră vorbirea deputatului Alexandru Vaida. Nu trebuie să uităm, că grobianitățile, cu care ne înșefăcăm acum, când ajung în America în direcția de a și când ne am fi ucis unul pe altii; și dacă Lovász a zis că e prietenul înțelegerii, ziarle americane vor spune că în camera Ungariei se găsesc 73 de prieteni al înțelegerii. Dacă slovacii și rutenii vor vota împotriva pedepșirii lui Lovász.

Sânt încredințat, — continuă Juriga, — din partea consiliului național slovac (Mare șogot în partidul nostru)... să citește declarația dată din partea nației slovace din Ungaria. — În mijlocul șogomului citește declarația, care este dreptul de a dispune de sineși și pentru slovaci, și o recunoaște îndreptărirea acestui parlament de a vorbi în numele nației slovace, căci în cameră s'a aflat numai doi deputați slovaci, care pe dreptate ar trebui să fie patru.

Szálld Géza: De ce n'ați ales altăia? Juriga: Fără să știți foarte bine, cum se face înțelegerea. Urmând să citească declarația, consiliul național slovac învață că la congresul de pace să se aprobe interesele nației slovace prin reprezentanți săi. — Vind să citească o poezie în limba slovacă, se produce eror mare turburare înțre deputați, jură să citească în română și se permite să vorbească în limba sa maternă, citește poezia ungurească și declară

că stăruiește asupra dreptului de dispune de sineși atât pentru slavii, cât și pentru maghiarii, români, germani, sârbi și izraeliți, și că pentru a pune în discuție vorbitorul termină cu dorința, ca Atotputerul să nu se facă părtaș de o nouă ordine a lucrurilor, în care omeneia întreagă, fără deosebire, să se bucure de egalitatea drepturilor.

Proxima ședință în 22 I. c. în ședința din 22 I. c. contele Mihail Károlyi și moțea pe propunerea privitoare la constituirea independenței depline a Ungariei. Ceva pentru a ieși la liman din situația grea actuală, — zice Károlyi, — nu este alta decât încheierea imediată a păcii, dacă nu poate altfel; sau, pe oarecare timp, să se înșteângă. Din vine guvernului, ne sfătuim într'o stare slăbită, umiltoare fără părce în istoria lumii. De ce ar trebui să se înșere tot ce e puțină. Națiunea ceă trebuie recunoscută ca atare, fieșre fără a admite pretențiunile asupra teritoriului ungar. Lucrul de capăt este, ca guvernul să și părăsească poziti îndată. (Aprobari la Károlyiști). Trebuie să vie un guvern, care să participe și naționalități, și care este gata să se desceie chiar și parte separată. Károlyi termină vorbirea cu următoarele: Trebuie înțre în acțiune, la din contră sânt hotărât să intru eu în acțiune!

Ministrul prezident Wekerle declară, că aprobă cele spuse de antevorbitor cu privire la pășirea pe terenul acțiunii; dar se cere lucrul imposibil atunci, când ni se cere să iuzăm pe o parte din țara noastră. În locurile primejduite, — zice Wekerle, — stau și astăzi soldați germani să aprobe integrități țării noastre. Răspunzând lui Károlyi, Wekerle spune că nu recunoaște unire ceho-slovacă; slovacii voesc să rămănu noi și ca parte din țara noastră. Că partea din stăutul sud slav, ce aparține la noi, se va uni cu celelalte provincii sud-slave, în toate chestiunile aceste, lucrul principal este a nu sălbi punctul de vedere național ungar. (Urgește întrerupere: Toată vorba ministrului prezident este inutilă!) — La propunerea prezidentului camerei, deputatul Fényes, adomiat de două ori, are să fie judecat de secția de imunitate, Wekerle urmând: Am fost cu deosebire considerat liberătoare presig, pe viitor însă voi fi silnit a mi sălbi strict. Caze economice și financiare împiedică executarea imediată a uniunii personale, care însă are să fie împlinită cu atât mai vârtos, că guvernul va prezenta în zilele apurate un proiect în acest înțeles. Că respingerea propunerii făcute de Károlyi, Camera aprobă.

Mal vorbesc deputații: Rdth, Hoch, și se trece la discuția indemnității.

În ședința din 23 Oct., sub prezidenția lui Carol Szász, a vorbit mai întâi deputatul ungar, Rudolf Bransch, în numele conducătorilor comitatului de Ungaria, cari au înțut consfătuiri în Budapeșta și în Viena. Bransch prezintă o declarație, în care se cere dreptul de a putea participa la desvolțarea culturii naționale pe toate părțile, și naționalitățile și de a putea întrebunța limba maternă germană în toate ramurile vieții publice.

Deputatul român Petru Mihályi (din partidul constituțional 48-ist) polemizează cu Al. Vaida, zcând că deputatul Vaida nu este îndreptățit a vorbi în numele tuturor românilor din Ungaria, deoarece masele populare române au urmări și în trecut totdeauna o politici de-a lucra în armonie cu poporul maghiar și tot asemenea vor procedă și în viitor, când Ungaria va fi neatrănătoare.

Desider Potonyi (din partidul Károlyiști) arată părțile partidului său asupra influenței păguboare a Germaniei în Ungaria. În problema aceasta, în numele lui vede la lui Lu-rovic Kossuth, care a recunoscut pe față dreptul de independență națională a Crației. Oratorii aștepta de sentimentul de dreptate al craoșilor, că nu vor pune pedee Ungariei, în ceea ce privește dreptul ei natural de a avea țieșre la mare.

Ludovic Sziladyi se ocupă cu amănunțitului, cu apărarea grațiilor, cu o nouă organizare a armatei și a desarmării.

Contele Albert Apponyi spune, că Ungaria n'are motive d' a se opune năzuințelor de neatrănare ale celorl. Tara celor este realitate. Dar expresiunea «ceho-slovaci» nu e va, pentru că formatul goaș. Tocmai slovacii sânt naționalitatea nemăgăriară cea mai lesă. Vorbitorul crede, că acțiunea de pace trebuie continuată, Dacă nu putem merge pe calea deschisă de Wilson, trebuie să alegem alta căi.

Urmează la cuvânt deputatul Vladar Balla, care zice că Austria, și nu Ungaria, poartă vina răsbolului. — Despre conținutul ședinței raportăm la alt loc al ziarului nostru.

Știrile răsbolului

Budapeșta, 23 Oct. (O.). Frontul italian: Vie activitate de artilerie și de aviatori pe întreg frontul.

Frontul din Balcani: Trupele noastre în Albania se apropie de hotarul dintre Muntenegru și Albania. La Morava de vest și la nord de Crusevați mai durează luptele de artilerie. Că încearcă de trecere la Cratievo am zădărnici.

Budapeșta, 24 Oct. (O.). Frontul italian: Ieri s'a desfășurat un foc vehement de artilerie dusmană între Brenta și Piave și în teritoriul dela Montello. De aliflă barile de tunuri desvolto a activate mai viece.

Frontul din Balcani: Presiunea mai mare dusmană ne-a făcut să retragem la Jagodina frontul aliaților din teritoriul dela Zaleevar. La Jagodina am respins atacuri țari sârbești.

Șel statului major.

Aviz rectificat

Sistarea prelegerilor din cauza boalei spaniole s'a prelunșit și la școala civilă de țete cu internat a Asociațiunii până în 9 Noembrie n. 1918.

Dirrecțiunea școlară.

Știrile zilei

Părechea domnitoare în 60000. Maieștrii lui Leopold Goral și regina Zida au asistat Marji la inaugurarea universității din Dobrișu, unde li s'a făcut o entuziașt primire. Părechea domnitoare a primit, în sala consiliului comunal din acel oraș, numeroase deputații, Dela Dobrișu Maieștrii Lor au plecat în Godeșiu, unde vor petrece câteva săptămâni.

Distincții militare. S'a acordat doli subcolonei I. Todor Romanu, dela comanda cercului de completare, Sibiu, crucea de cavalerie a lui Carol I. Cu două medale de decorație de răsbol. Crucea pentru mrite militare clasa a 3-a, cu decorație de răsbol și săbii, s'a conferit doli locotenent dela regimentul de artilerie de câmp Nr. 35 Jordan Munteanu.

În Nicolae Zigre. Despre moartea veneabilului fuantaș bhorean, primit din partea familiei următor anunt: Cu inima zdrobită de durere, în numele tuturor rudenilor, facem cunoscut, că muli iubitori ai lui Nicolae Zigre, moștenitor al lui Nicolae Zigre senior, deputat și membru al Tripartitului în senat, deputat sinodal și congresual, prezidentul comitetului parohial din Oradea mare, membru în dirrecțiunea institutului „Bihoreana” etc. etc. În anul al 75-lea al vieții sale petrecu în muncă neobștă și desinteresată, închinată bisericii, neamului și familiei sale, în ziua de 21 Octomvrie n. 1918 și-a dat sufletul nobil în mâinile Creatorului. Rămășișele pământeșle ale ferichilui în Domnul se vor transporta din casa născutului, strada nr. 6009 Nr. 9 Miercuri în 23 Octomvrie n. c. a. la orele 2 p. m. la biserica catedrală orl. rom. din Oradea mare, de unde, după săvârșirea ceremonialului bisericesc, se vor așeza spre odihnă veșnică în cimiterul Rukovszky Oradea mare (Nagyvárad) la 21 Octomvrie 1918. — Suflet nobil și nobil, odihnește în pace! — Jainica familie.

Dispoziția în Craoția. Din Viena se anunșă: Monarhul a primit audiența la 21 Oct. și deputații croați Horvat Frank, prof. de teologie și deputatul de district, și teșorul dirrecțiunii de instrucție. Deputații croați se învederează, că majoritatea preumpanitoare a provinciilor sud-slave poartă sentimente dinastice pronunțate, și nu voește să știe de o slăbire a imperiului habzburgic prin înșerea lor cu toate aceste dinastie. Aceste provincii voesc să trăsască și mai departe sub sceptrul habzburgic, dar având independența națională. Ele n'au nici un fel de pornire dușmănoasă față de Ungaria sau de Austria.

Stat independent austro-italian. Din Gôz se anunșă: Independent național italian, sub prezidenția deputatului Friaul, a fost proclamat în 22 Octomvrie de stat independent italian în Friaul.

De pe câmpul luptelor din Sărbia. Conform știrilor sositte în Viena, pe teatrul răsbolului din Sărbia se gășesc trupe de negri în șirurile armatei trimise de înțelegere. În batalionul francez s'a gășit un bulgă negalez, cari au fost aduși acolo dela frontul apusean.

În captivitate japoneză. Conform rapoartelor oficiale japoneze, 15 mil de supăși austro-ungari, cari se aflau în captivitate rusească de răsbol și voiau să fugă prin Manduria, au ajuns acum captivi la japonezi.

Școalele închise din cauza epidemiei. Vicecomitele comitatului Sibiu, în considerare că epidemia de boală spaniolă n'a încetat, a prelungit ordonanța de închidere a școlilor până în 9 Noembrie n.

Binevoitorii contribuiri. La fondurile administrative de Reuninarea soldaților români în Sibiu s'au primit următoarele contribuții:

Dl. Alexandru Fugădi, proct militar în Graz, 20 coroane; dl Ioan Candrea, anticar în Sibiu, 10 cor. — În loc de cunună peritoare pe costulul fostului învâțător I. P. Nicolae Iosif, au dăruit domoșii: P. Lucea, I. Chiriac (Șăiște), A. Cosciuc, Dr. Ilie Iancu, T. Popovici, R. Simu, Dr. V. Stan, Dr. I. Stroia, căte 5 coroane, Dr. L. Borgia, Dr. Octavian Costea, căte 10 coroane, A. Teodor, Dr. G. Proca, A. Viad, prof. (Mag) și V. Tordășianu, căte 5 coroane.

Prezidentul Reuniunii exprimă călduroase mulțumiri.

Pus în libertate. Comisiunea parlamentară, aleasă pentru a pregăti procesul împotriva guvernului din această țară, l-a trimis în libertate pe fostul ministru de agricultură Al. Constantinescu, împotriva, căruia se ridicaseră grave acuze. Camera română a decis cu 72 voturi, contra 9, ca Al. Constantinescu să fie liberat.

Un dar de două mil de coroane. Ni se scriu din Comana de se următoarele:

Căci neamul șirilor erilor țara năme, pe care înțutim și în țara noastră, țării l-a trimis în focul luptelor. Statornic în iubirea de țară și domnitor, prin virtutea, credința și curajul lor ne-au apărut ca vajnici luptători pe toate fronturile. Dar în focul luptelor moartea păștea pe mulți și în împădășie ei te găteșe în locuri.

Un astfel de erou fără de nume a fost și Iosif Alexandru Frâncu din Comana de sen. Împreținut de tinăr, ca orfan de tată, cu greul și cu munca, crescut la adăpostul benevolențelor învâțătoriale bisericii și în movărușii dreptei și cinștite prin marea sa văduvă, n'a fost în timp de pace odihnă tovarăș în lucruri bune și îndreptător spre frumoase pilde. Atras în vârșelul răsbolului a fost credincios steagului împăratăreș și sub fluturarea lui a luat parte la merul birărilor în Polonia rusească. Rănit de moarte la Luck și abia întremat veni earăș la căminul său; dar greul răsbolului, puterea ranei și a durerilor, îl aleșeră vânoșoa corpului, căruia moartea acuma e pus sfârșit.

Între neamul lui, și spre ajutoarea bisericii și a neamului, și sora și soția și învâțătorii lui li-a fost, nemăgăntăia mamă, Maria Alexandru Frâncu și fratele lui, învâțătorul confesional Ioan Al. Frâncu, au făcut bisericii noastre frumoșul dar de 2000 dolari, pentru a se putea înțea și înălțea parohiei de a. În ziua de 21 Octomvrie cu atât mai grabnic să se înștruze. Prin fapta aceasta vrednicii donatori ni-au arătat călele pe care ne putem achita de jertele de sânge ce s'au adus de fili neamului; căci înmăruș și ridicând biserica, le veștinim și pomemoria lor. Pentru repausul în Domnul vârsăm lacrimi de jale; iar vrednicilor donatori le aducem mulțumiri. Tatăl ceresc să odihnească cu cei drepturi țării răpășat, care fapta nobilă și a demnitatei să o binecuvinețue cu mila sa nefășșită.

G. B.

Marșoara Florea născ. Viassa, soția litare, de Oradea Mare, după o boală grea, împărtășită cu sf. Sacramente ale murebrunzilor, Duminecă în 20 Octomvrie a. c. la 1 ora d. a. și a dat sufletul în mâinile Creatorului, în anul al 30-lea al etății și al 8-lea al ferichiei sale căsătorii. Oasimintele decedate s'au așezat spre odihnă veșnică, în 22 Octomvrie n. a. 2 ore d. a. în Sâncel. Odihnească în pace!

Aviz. Dela poliția orașului Sibiu primim: Publicul e făcut băgător de seamă, că este oprit să intervină în afacerile de serviciu ale patrulelor și posturilor militare, cu prieliul areștării de persoane militare, și în parte pentru acestea, sau îndemnându-le să se opună autorității. Să nu se peardă din vedere, ca poliția militară și patrulele de soldați fac așa numitele razziți locali în interesul siguranței publice civice, pentru a-l feri de fapăturile criminale săvârșite din partea desertorilor și a altor elemente primejduose.

Nr. 342/1918 Prot.

(269) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante Almașul mic cu filia Bunești, de clasa III, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru conșruă.

Cereri de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar concurenții să se prezinte în comună — cu șirea subscriștului — pentru a face cunoștință cu poporul.

Geoagiul, 27 Septembrie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Geoagiului în conșlegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici, protopop.

Nr. 338/1918.

(270) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III. Ciznaia în sensul ord. Cons. Nr. 9133 Bis. dela 5 Sept. a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru conșruă; imbuunățire pusă în vedere.

Cereri de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar reflecțanții să se prezinte în comună — cu șirea subscriștului — pentru a se face cunoștuci cu poporul.

Geoagiul, 25 Septembrie v. 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Geoagiului în conșlegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici, protopop.

Nr. 379/1918.

(271) 1—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român» pentru întregirea următoarelor posturi din tractul Deva:

1. Un post de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa III Nevoșe, pe lângă parohul Ioan Șinca.

Emolumentele capelanului sânt, afară de dotațunea dela stat menită pentru capelan, încă jumătate din toate venitele stolare din biserică și afară de biserică de orice natură, precum și jumătate din birul proșes.

2. Un post de paroh în parohia de cl. III. Almașul mic cu filia Archia.

Emolumentele sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cereri de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții sânt, puțuți a se prezenta în comună în cunoștințarea subsemnatului în vreo Duminică sau sârbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Deva, la 4 Octombrie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Deva în conșlegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre, protopop.

Nr. 522/1918. prot.

Concurs

În conformitate cu Veneratul ordin consistorial din 25 Septembrie a. c., Nr. 9833 Bis. se publică concurs pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa III. Teine, în tractul Sighișoara, cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cereri de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, iar concurenții se lângă în cunoștințarea subsemnatului să se prezinte în vreo Duminică sau sârbătoare în biserică spre a cânta, cuvânta, respective celebra, și a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 6/19 Octombrie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Sighișoara în conșlegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan, protopop.

Redactor responsabil Dr. Nicolae Regman.

Nr. 512/918

(267) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățăto-rești la școlile primare conf. gr. or. din comuncle mai jos înscemate se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. Gârbova, un post cu salariu din casa bisericii conform 54 al art. de lege XVI din 1913.

2. Dobârea, un post cu salariu fundamental de 1000 cor., cvaritir în natură și lemne de foc.

Reflecțanții să și înainteze în termenul deschis pețitile concursuale subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vreo o Duminică sau sârbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Învățătorii aleși vor fi datorii a cânta și a conduce elevii la biserică în toate Duminicile și sârbătorii.

Mercuria, 2 Octombrie 1918.

Oficiul protopopesc ort. român al Mercurii în conșlegere cu respectivelor comitete parohiale.

Avram S. Păcurar, protopop.

Hotel și ospățarie

cu bun renume, având o șură mare, două grajduri, grădină nou restaurată, 3 fronturi la stradă, proprietatea lui Wenzel Hofmann în Szecsel (Săcel), este de vânzare cu preț ieșin, prin Victor Dressnandt, Sibiu, Strada Ciznației 51.

ESTE CLAR DEPLIN

că o damă cultă nu poste în-trebuință, decât pudră-Diana și cremă-Diana.

Doză de probă. 3— K

Doză mare 6— K

De vânzare pretutindenii!

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Conșucrarea omului cu Dumnezeu

Predici

de Mihai Păcățian, protopresbiter

și alți preoți din presbiteratul B. Comșogului

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Nagyszeben—Sibiu:

Tipic bisericii ortodoxe

Intențit pentru treburile proștorilor români și ale elevilor seminariali

de Aurel Popovici,

duhovnic-econom seminarial, instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Praeven. Consistor arhidiecezan prin decizia din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor. plus 50 fil. porto, recomandat.

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu—

: Nagysz-ben se află de vânzare : :

Căzut-a cununa capului nostru

cuvântării funebreale

de Dr. Ioan Lupaș.

Prețul unui exemplar 8 coroane, plus porto postal recomandat 1 Cor.

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu—

: Nagyszeben se află de vânzare : :

Brazde în ogrorul lui Hristos

de Dr. Ștefan Cioroianu.

Prețul unui exemplar 6 coroane, plus porto postal recomandat 1 Cor.

În editura Comisiunii administrative a ti-

: pografiei arhidiecezane a apărut : :

Manual de cântări bisericești

sau

Octoihul mic

care cuprinde: Rânduiala Vecerniei, Utrenei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Duminică, Podobnie, Poștina, Trispețele, Cătăvisile, Irmosele, Svetlence și a.

Se află în depozit spre vânzare la «Librăria Arhidiecezană».

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă Cor. 5.50, plus porto postal recomandat 70 fileri. Legătură imitație de piele Cor. 7.50, plus porto postal recomandat 70 fileri.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.

Potire, Discuri, Linguri, Cădelnițe, Cruci și Cădele : : : se pot procura prin Librăria Arhidiecezană.

A apărut

În editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preaînălțatului împărat și rege Francisc Iosif I, sub îngrijirea și binecuvântarea Înalt Preașfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religieana gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavaler al ordului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucii pentru merite, membru în casa magnașilor etc. etc.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copci și ornament aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu 20 cor. scumpitina-se pielea, legată în plază neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu 15 cor. Revanzătorilor se dă rabat 10%. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și trandă.

Vor apărea în curând și se primesc prenotări la următoarele

Nouii compozițiuni muzicale de Zib. Brediceanu

- Hora (Reș maior — Des dur) Cor. 4—
Hora (La ș maior — As dur) " 4—
Doine și cântece românești pe teme poporale, caiet V. " 10—
Jocuri românești pe teme poporale, caiet V. " 10— plus porto postal recomandat 1 coroană.

Piese vechi, epușate, au apărut în edițiuni noi.

Catalog trimite gratuit Librăria arhidiecezană Sibiu—Nagyszeben.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot acelaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 300 cor.

Accea legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 250 cor.

Accea legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturii și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 200 cor.

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliști și la mijloc restignirea, foile aurite cu cutie de păstrat 80 cor.

Evangelia legată în piele roșie cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, 50 cor.

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.